

DZIENNIK URZĘDOWY

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

WARSZAWA.

21 listopada 1921 r.

T R E Ś Ć :

	Str.
225. Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w przedmiocie przydzielenia ludności wyznania mojżeszowego, zamieszkałej na terytorjum Spisza i Orawy przyłączonem do Rzeczypospolitej Polskiej, do izraelickiej gminy wyznaniowej w Nowym-Targu	430
226. Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w przedmiocie utworzenia Państwowej Komisji Egzaminacyjnej w Warszawie dla kandydatów na nauczycieli szkół średnich	431
227. Okólnik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do Wszystkich Wojewodów oraz Komisarzy Rządu w Łodzi i Lublinie w sprawie tytułatury urzędowych rabinów i pomocników rabinów gmin wyznaniowych żydowskich . .	431
228. Okólnik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do Inspektorów Szkolnych na terenie b. Królestwa Kongresowego i Obwodu Białostockiego w sprawie równoważnika opałowego dla nauczycieli publicznych szkół powszechnych	432
229. Okólnik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do Inspektorów Szkolnych na terenie b. Królestwa Kongresowego i Obwodu Białostockiego w sprawie stosunków nauczycieli publicznych szkół powszechnych do służby wojskowej	434
230. Okólnik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do Kuratorów Szkolnych w Brześciu nad Bugiem, Lidzie i Łucku oraz do Inspektorów Szkolnych na terenie b. Kongresówki i obwodu Białostockiego w sprawie egzaminów nauczycielskich w terminie jesiennym 1921 r. . . .	435

	Str.
231. Okólnik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do wszystkich Władz i Urzędów, podległych Ministerstwu Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawie umieszczania niewłaściwych napisów na lokalach władz administracyjnych II i I instancji w b. zaborze rosyjskim	436
232. Okólnik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do Dyrekcyj Państwowych i prywatnych Seminarjów nauczycielskich na terenie b. Królestwa Kongresowego i obwodu Białostockiego w sprawie „Programu nauk w Państwowych Seminarjach nauczycielskich”	436
233. Okólnik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do Dyrekcyj wszystkich Państwowych Szkół Średnich w sprawie stypendjów dla uczniów	437
234. Okólnik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do Dyrekcyj wszystkich gimnazjów Państwowych w sprawie niewyczerpania etatu przez Dyrekcje	438
235. Okólnik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do Kuratorów Okręgów Szkolnych: Krakowskiego, Lwowskiego, Łódzkiego Pomorskiego i Poznańskiego, Komisji Szkolnej Księstwa Cieszyńskiego i Inspektorów Szkolnych w Województwie Białostockiem, Kieleckiem, Lubelskiem i Warszawskiem i m. st. Warszawie w sprawie art. 17 Dekretu o odpowiedzialności dyscyplinarnej stałych nauczycieli publicznych szkół powszechnych	439
236. Okólnik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do Dyrekcyj wszystkich Państwowych Szkół Średnich na terenie b. zaboru rosyjskiego w sprawie jednorazowego zasiłku na zakupy zimowe	440
237. Ruch służbowy	441
238. Komunikat Sekretarjatu Generalnego w sprawie opłat za legitymacje urzędnicze	443
239. Komunikat Wydziału Prawnego w sprawie konkursu na stypendjum imienia Joanny Neybauer	444
240. Komunikat Departamentu Szkolnictwa Powszechnego: w sprawie elementarza W. Kłosińskiego	444

225.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
z dnia 31 sierpnia 1921 roku

w przedmiocie przydzielenia ludności wyznania mojżeszowego, zamieszkałej na terytorjum Spisza i Orawy, przyłączonem do Rzeczypospolitej Polskiej, do izraelskiej gminy wyznaniowej w Nowym-Targu.

Na mocy §§ 6 i 36 Ustawy z dnia 21 marca 1890 r. (Dz. U. P. № 57), urządzeniu zewnętrznych stosunków prawnych izraelskiego społeczeństwa, religijnego zarządzam, co następuje:

Ludność wyznania mojżeszowego, zamieszkałą na terytorjum Spisza i Orawy, przyłączonem do Rzeczypospolitej Polskiej, przydziela się z dniem 1 października 1921 r. pod względem wyznaniowym do izraelskiej gminy wyznaniowej w Nowym Targu.

Warszawa, dnia 31 sierpnia 1921 r. (L. 6762/1842 D. W.).

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:

(—) *M. Rataj.*

226.

ROZPORZĄDZENIE

**Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
w przedmiocie utworzenia Państwowej Komisji Egzaminacyjnej
w Warszawie dla kandydatów na nauczycieli szkół średnich.**

Stosownie do § 13 Rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawie egzaminów państwowych na nauczycieli szkół średnich L. 8378—IV/20 z dnia 1 listopada 1920 r. powołuję do życia z dniem 1 listopada 1921 r. Państwową Komisję Egzaminacyjną w Warszawie dla kandydatów na nauczycieli szkół średnich.

Warszawa, dnia 25 października 1921 r. (L. 7875—IV/21).

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:

(—) *A. Ponikowski.*

227.

OKÓLNIK

**Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
do wszystkich Wojewodów oraz Komisarzy Rządu w Łodzi
i Lublinie**

**w sprawie tytułatury urzędowych rabinów i pomocników rabinów
gmin wyznaniowych żydowskich.**

Wielu urzędowych rabinów gmin wyznaniowych żydowskich — zarówno gmin większych jak i drobnych — od pewnego czasu używa na swych pieczęciach, pismach, formularzach i t. p. tytułu „Nadrabin“ zamiast „Rabin“ (np. „Nadrabin gminy wyznaniowej żydowskiej“ lub „Nadrabin Okręgu Bóżnicznego“ . . .), zaś urzędowi pomocnicy rabinów, zwani także podrabinami, mianują się rabinami.

Wobec tego, iż ani dawne ani obecnie obowiązujące przepisy o organizacji gmin wyznaniowych żydowskich nie znają wogóle nazwy „nadrabin“, lecz tylko rabina i pomocników jego, t. j. podrabinów, posługiwanie się tytułem „nadrabina“ staje się powodem wielu nieporozumień, gdyż władze, szczególnie sądowe, otrzymujące od petentów dowody, wy-

dawane przez urzędowych rabinów w sprawach małżeństw, rozwodów i t. p., nie są w możności ustalenia autentyczności dokumentu, skoro — według przedłożonych dowodów — w jednej i tejże samej gminie, nie raz nieznacznej, istnieje rzekomo „nadrabin“, „rabin“ i „pomocnicy rabinów“; wypadki odmowy przyjęcia dokumentu z tego powodu nie są rzadkie.

Aby zapobiedz w przyszłości podobnemu stanowi rzeczy, wnoszącemu zamęt do wielu ważnych spraw o charakterze prawno-państwowym i zważywszy, iż stałe urzędowe posługiwanie się tytułem faktycznie nie istniejącego stanowiska — jakkolwiek dokonywane bez rozmyślnych motywów — bądź co bądź nie licuje z wysoką godnością duchownego — Ministerstwo prosi Pana Wojewodę o polecenie Starostom oraz Komisarzom Rządu w Łodzi i Lublinie, aby uwiadomili Zarządy gmin wyznaniowych żydowskich, podległych sobie powiatów, iż urzędowi rabini gminy, posługujący się tytułem „nadrabina“, winni zaniechać tego i najdalej do dnia 1 września 1921 r. zmienić swe pieczęcie i wszelkie inne blankiety, formularze i t. p. Podobnież urzędowi pomocnicy rabinów używać mogą tylko tytułu „pomocnik rabina“ lub „podrabin“. Przy wszelkich tytułach winna bezwarunkowo być dodana nazwa odnośnej gminy wyznaniowej, w której duchowny jest urzędowym rabinem lub urzędowym pomocnikiem rabina, względnie podrabina, np. „Rabin (lub „podrabin“) gminy wyznaniowej żydowskiej w . . .“ lub też „Rabin (lub „podrabin“ Okręgu Bóżnicznego w . . .“

Rabini i pomocnicy rabinów, którzy nie są w możności dokonania zmiany pieczęci i formularzy na koszt własny, uprawnieni są uczynić to na koszt gminy żydowskiej — odnośna suma może być wstawiona do najbliższego budżetu.

Odpis swego Zarządzenia zechce Pan Wojewoda przedłożyć do wiadomości Ministerstwa.

Warszawa, d. 28 czerwca 1921 r. (L. 16 D. W./II oraz L. 45019/1344 D.W.).

Za Ministra Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:

(—) Piekarski.

228.

OKÓLNIK

**Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
do Inspektorów Szkolnych na terenie b. Królestwa Kongresowego
i Obwodu Białostockiego
w sprawie równoważnika opałowego dla nauczycieli publicznych
szkół powszechnych.**

Z powodu zmiany mnożnika dodatku drożyznianego, ustalonego Rozporządzeniem Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 9 lipca 1921 r. L. 19056/1 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. № 58, poz. 151 i № 59 sprostowanie), równoważnik opałowy dla nauczycieli publicznych szkół powszechnych wynosi:

I. W powiatach: Błońskim, Brzezińskim, Ciechanowskim, Gostynińskim, Grójeckim, Kolskim, Kutnowskim, Kaliskim, Konińskim, Lubelskim, Jędrzejowskim, Łaskim, Łęczyckim, Łódzkim, Łódzkim miejskim, Miechowskim, Mińsko-Mazowieckim, Nieszawskim, Opatowskim, Opoczyńskim, Olkuskim, Piotrkowskim, Pińczowskim, Puławskim, Płońskim, Płockim, Sandomierskim, Sieradzkim, Stopnickim, Słupickim, Radomskim, Radomskowskim, Rawskim, Tomaszowskim, Tureckim, Warszawskim, Warszawskim miejskim, Wieluńskim i Włocławskim:

- a) dla nauczycieli samotnych i pobierających dodatek drożyźniany w wysokości, ustalonej dla małej rodziny 1429 (tysiąc czterysta dwadzieścia dziewięć) marek od dnia 1 do 31 sierpnia 1921 r., a 2042 (dwa tysiące czterdzieści dwie) marek miesięcznie od dnia 1 września 1921 r.;
- b) dla nauczycieli, pobierających dodatek drożyźniany w wysokości, ustalonej dla średniej i dużej rodziny 2000 (dwa tysiące) marek od 1 do 31 sierpnia 1921 r., a 2858 (dwa tysiące osiemset pięćdziesiąt osiem) marek miesięcznie od 1 września 1921 r.

Wymienione powiaty należą do I (pierwszej) klasy pod względem równoważnika opałowego dla nauczycieli publicznych szkół powszechnych.

II. W powiatach: Będzińskim, Białskim, Chełmskim, Częstochowskim, Garwolińskim, Hrubieszowskim, Iłżeckim, Janowskim, Kieleckim, Koneckim, Kozienickim, Konstantynowskim, Krasnostawskim, Lipnowskim, Lubartowskim, Łomżyńskim, Łukowskim, Makowskim, Mławskim, Ostrowskim, Pułtuskim, Przasnyskim, Radzyńskim, Radzyńskim, Rypińskim, Siedleckim, Skierniewickim, Sochaczewskim, Sokołowskim, Węgrowskim, Włodawskim, Włoszczewskim, Wysoko-Mazowieckim, Zamojskim:

- a) dla nauczycieli samotnych, otrzymujących dodatek drożyźniany w wysokości, ustalonej dla małej rodziny 1225 (tysiąc dwadzieścia pięć) marek od 1 do 31 sierpnia 1921 r., a 1750 (tysiąc siedemset pięćdziesiąt) marek miesięcznie od dnia 1 września 1921 r.;
- b) dla nauczycieli, pobierających dodatek drożyźniany w wysokości, ustalonej dla średniej i dużej rodziny 1715 (tysiąc siedemset piętnaście) marek od dnia 1 do 31 sierpnia 1921 r., a 2450 (dwa tysiące czterysta pięćdziesiąt) marek miesięcznie od dnia 1 września 1921 r.

Wymienione powiaty należą do II (drugiej) klasy pod względem równoważnika opałowego dla nauczycieli publicznych szkół powszechnych.

III. W powiatach: Augustowskim, Białostockim, Bielskim, Biłgorajskim, Kolnieńskim, Ostrołęckim, Sejneńskim, Sokólskim, Suwalskim i Szczuczynskim:

- a) dla nauczycieli samotnych i pobierających dodatek drożyźniany w wysokości, ustalonej dla małej rodziny 816 (osiemset sześćdziesiąt sześć) marek od dnia 1 do 31 sierpnia, a 1166 (tysiąc sto sześćdziesiąt sześć) marek miesięcznie od dnia 1 września 1921 r.;
- b) dla nauczycieli, pobierających dodatek drożyźniany w wysokości, ustalonej dla średniej i dużej rodziny 1143 (tysiąc sto czterdzieści trzy) marek od dnia 1 do 31 sierpnia 1921 r., a 1633 (tysiąc

sześćset trzydzieści trzy) marek miesięcznie od dnia 1 września 1921 roku.

Wymienione powiaty należą do III (trzeciej) klasy pod względem równoważnika opałowego dla nauczycieli publicznych szkół powszechnych. Warszawa, dnia 16 września 1921 r. (L. 26833/I).

Za Ministra Wyznań Religijnych

i Oświecenia Publicznego:

Dyrektor Departamentu:

(—) w z. *M. Reiter*.

229.

OKÓLNIK

**Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
do Inspektorów Szkolnych na terenie b. Królestwa Kongresowego
i Obwodu Białostockiego
w sprawie stosunku nauczycieli publicznych szkół powszechnych
do służby wojskowej.**

W związku z demobilizacją armji i powrotem do stanu pokojowego Ministerstwo Spraw Wojskowych pismem z dnia 3 września 1921 roku № 25548/III wyjaśniło stosunek nauczycieli publicznych szkół powszechnych do służby wojskowej, jak następuje:

Prawa nauczycieli publicznych szkół powszechnych w stosunku do służby wojskowej uregulowane są w art. 70 Tymczasowej ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej z dnia 27 października 1918 r. (Dz. P. P. P. № 13, poz. 28 z 1918 r.).

Nauczyciele publicznych szkół powszechnych, którzy na podstawie art. 70 przytoczonej ustawy winni być zaliczeni do rezerwy, mają wykazać się przed odnośną Powiatową Komendą Uzupełnień świadectwami właściwego Inspektora Szkolnego, iż pełnią obowiązki nauczycielskie i są na zajmowanych stanowiskach niezbędni.

Wobec tego reklamacje imienne nauczycieli publicznych szkół powszechnych, należących do roczników ustawowo obowiązanych do służby w wojsku stałym, są bezprzedmiotowe i nie będą przez Ministerstwo Spraw Wojskowych brane pod uwagę.

Podając to wyjaśnienie do wiadomości, Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zaznacza jednak, że w sprawie nauczycieli, posiadających stopień oficerski, a pozostających dotychczas w służbie wojskowej, należy w dalszym ciągu stosować reklamacje imienną.

Jeżeli nauczyciel publicznej szkoły powszechnej, po uzyskaniu przeniesienia do rezerwy, opuści zawód nauczycielski, Inspektor Szkolny zawiadomi o tem bezzwłocznie właściwą Powiatową Komendą Uzupełnień, a to celem powołania takiego nauczyciela do czynnej służby wojskowej, stosownie do postanowień art. 71 przytoczonej wyżej ustawy.

Warszawa, dnia 19 września 1921 r. (L. 25941/I).

Za Ministra Wyznań Religijnych

i Oświecenia Publicznego:

Dyrektor Departamentu:

(—) w z. *M. Reiter*.

230.

OKÓLNIK

**Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
do Kuratorów Szkolnych w Brześciu nad Bugiem, Lidzie i Łucku,
oraz do Inspektorów Szkolnych na terenie b. Kongresówki
i b. Obwodu Białostockiego
w sprawie egzaminów nauczycielskich w terminie jesiennym
1921 roku.**

Egzaminy dla czynnych a niewykwalifikowanych nauczycieli szkół powszechnych w terminie jesiennym rozpoczną się w poniedziałek dnia 28 listopada 1921 r. o godzinie 9 rano. Czynne będą Komisje Egzaminacyjne przy Inspektoratach Szkolnych w następujących miastach: w Warszawie, w Łodzi, w Lublinie, w Kielcach, w Białymstoku oraz w Brześciu nad Bugiem, w Lidzie i w Łucku, przyczem każda Komisja egzaminuje nauczycieli tylko z obszaru danego Województwa. O powyższem zechce Pan niezwłocznie zawiadomić nauczycielstwo.

Podania o dopuszczenie do egzaminu należy przysyłać do Inspektoratu Szkolnego w siedzibie Komisji Egzaminacyjnej.

W podaniu, zaopatrzonem załącznikami ściśle według § 5 Regulaminu egzaminów z dnia 14 czerwca 1920 r. L. 14028/I (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. № 16 z roku 1920), winien kandydat zaznaczyć, czy i gdzie składał ostatnio egzamin nauczycielski (z uwzględnieniem egzaminów na kursach wakacyjnych) oraz gdzie znajdują się jego akta egzaminacyjne.

Wysyłając podanie kandydata do Wojewódzkiej Komisji Egzaminacyjnej, winien Inspektor Szkolny *równocześnie* zawiadomić o tem tego Inspektora Szkolnego, który posiada poprzedni arkusz egzaminacyjny kandydata. Odnośny Inspektor Szkolny wyśle niezwłocznie wspomniany arkusz egzaminacyjny bezpośrednio do odpowiedniej Komisji Wojewódzkiej, która w ten sposób rozporządzać będzie całością aktów egzaminacyjnych kandydata.

Kuratorjum (tylko w Województwach kresowych), względnie Inspektor Szkolny w siedzibie Komisji Egzaminacyjnej przedłoży Ministerstwu Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do dnia 25 października 1921 r. wniosek w sprawie składu Komisji Egzaminacyjnej, bez względu na liczbę zgłoszeń do egzaminu.

Zwraca się uwagę na Regulamin z dnia 14 czerwca 1920 roku L. 14028/I, oraz na Okólniki z dnia 17 listopada 1920 r. L. 27971/I i z dnia 3 lutego 1921 r. L. 1968/I, wreszcie na Okólnik w sprawie egzaminów na kursach wakacyjnych końcowych z dnia 12 lipca 1921 r. L. 19880/I.

Warszawa, dnia 22 września 1921 r. (L. 27656/I).

Za Ministra Wyznań Religijnych

i Oświecenia Publicznego:

(—) W. Żłobicki.

231.
OKÓLNIK

**Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
do wszystkich Władz i Urzędów, podległych Ministerstwu Wyznań
Religijnych i Oświecenia Publicznego
w sprawie umieszczania niewłaściwych napisów na lokalach władz
administracyjnych II i I instancji w b. zaborze rosyjskim.**

Władze administracyjne II i I instancji na obszarze b. zaboru rosyjskiego umieszczają na lokalach przez siebie zajmowanych napisy, informujące o siedzibie danej władzy, względnie urzędu.

Napisy te w większej ilości wypadków zawierają obok nazwy urzędu również i ministerstwo, któremu dany urząd organizacyjnie podlega. Brzmiały one prawie zawsze w ten sposób: Ministerstwo... Urząd.... (np. M. S. Wojsk. — skład broni, M. S. Wewn. — posterunek policji państwowej, M. W. R. i O. P. — inspektorat szkolny i t. p.).

Takie napisy są nieodpowiednie: dezorientują ludność co do kompetencji poszczególnych urzędów, wytwarzają naogół mniemanie, że w Polsce niema instancji władz administracyjnych, że ministerstwa, jako najwyższe jednostki administracyjne w Państwie, zajmują się najdrobniejszymi objawami życia miejscowego i załatwiają najprymitywniejsze czynności administracji państwowej, jako urzędy lokalne w najwyższej instancji.

Takie ujmowanie rzeczy obniża autorytet władz centralnych, powołanych jedynie do kierownictwa administracyjnego danego działu zarządu państwowego i decyzji najwyższej instancji od orzeczeń niższych instancji.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego poleca wszystkie niewłaściwe napisy na urzędach, podległych Ministerstwu, zmienić w myśl powyższej wskazówki.

Warszawa, dnia 27 września 1920 r. (L. 1714/21 S.).

Za Ministra Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:
(—) *K. Konarski.*

232.
OKÓLNIK

**Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
do Dyrekcyj Państwowych i prywatnych Semiarjów nauczycielskich
na terenie b. Królestwa Kongresowego i Obwodu Białostockiego
w sprawie „Programu nauki w Państwowych Seminarjach
nauczycielskich“.**

Rozsyłając „Program nauki w państwowych seminarjach nauczycielskich“, Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego poleca szczególnej baczości Dyrekcyj racjonalne wprowadzenie go w życie.

Należy wyjaśnić nauczycielstwu, że w bieżącym roku szkolnym program ten bez ważniejszych zmian obowiązuje tylko na I kursie seminarjum. Materiał naukowy i zakres pracy na innych kursach należy ustalić tak, aby, stopniowo zbliżając się do wymagań oficjalnego programu, nie zrywać odrazu dydaktycznej łączności ze stanem dotychczasowym.

Prócz tego należy zwrócić uwagę nauczycielstwa na ten ustęp przedmowy, w którym jest wyjaśnione, o ile wszystkie szczegóły programu są obowiązujące dla nauczyciela (str. XVII od wiersza 10).

Prywatne seminarja nauczycielskie program ten obowiązuje w zakresie, przewidzianym w art. 31 „Dekretu o kształceniu nauczycieli szkół powszednich” (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z dnia 15 lutego 1919 r. № 2).

Ministerstwo wyraża nadzieję, że ogół nauczycielstwa nie zachowa się biernie wobec ukazania się pierwszego wydania drukowanego programu polskich seminarjów nauczycielskich. Ponieważ program ten tylko w części ma za sobą próbę doświadczenia, bardzo ważną będzie opinia o nim nauczycieli, którzy będą go realizowali w codziennej pracy szkolnej. Trzeba więc, by w każdym seminarjum stał się on przedmiotem dyskusji na szeregu posiedzeń grona nauczycielskiego, by podobny w nim materiał naukowy i zalecone w nim metody były krytycznie reforowane przez nauczycieli, uczących danego przedmiotu; wreszcie, by w końcu roku szkolnego każdy z uczących zdał sobie sprawę z tego, na jakie natrafił trudności przy wprowadzaniu w życie programu, oraz by złożył o tem możliwie szczegółowe sprawozdanie, które winno być przesłane Ministerstwu Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Ponieważ ten pierwszy nakład programu ukazuje się w druku w ograniczonej liczbie egzemplarzy, państwowe seminarja nauczycielskie otrzymują je tylko po cztery, seminarja prywatne — po jednym. Pozostałe nieliczne egzemplarze są do nabycia w księgarniach „Książnicy Polskiej” w Warszawie i Lwowie.

Warszawa, dnia 30 września 1921 r. (L. 28613/I).

Za Ministra Wyznań Religijnych

i Oświecenia Publicznego:

(—) W. Żłobicki.

283.

OKÓLNIK

**Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
do Dyrekcyj wszystkich państwowych szkół średnich na terenie
b. Królestwa Kongresowego
w sprawie stypendjów dla uczniów.**

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, rozporządzając pewnemi funduszami na stypendja dla najwybitniejszych uczniów, pragnie je rozdzielić celowo pomiędzy państwowe szkoły średnie.

W tym celu Ministerstwo wzywa Dyрекcje, by w porozumieniu z Radą Pedagogiczną przedłożyła Ministerstwu Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego nazwiska kilku (stanowczo nie więcej, niż 3) uczniów, z reguły z klas wyższych, szczegółowo przedstawiając ich położenie materialne, postępy w nauce i zachowanie się, dokładnie motywując konieczność przyjęcia im z pomocą. Uwzględniać należy tylko tych kandydatów, którzy odznaczają się zarówno pilnością, zaletami charakteru, jak i zdolnościami i rokują nadzieję, że pomoc ta umożliwi im dalsze studia.

Z przedstawionych przez Dyрекcje kandydatów wybierze Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, ze względu na szczupłość funduszy, jakimi rozporządza, według swego uznania jednego lub dwóch uczniów.

Stypendja będą jednorazowe i będą wypłacone w dwóch równych ratach, z których pierwsza będzie asygnowana zaraz, druga po 1 lutego 1922 r. Asygnowanie drugiej raty będzie zależne od wyniku klasyfikacji półrocznej.

Ponieważ fundusz stypendyjny jest szczupły i powinien być zużyty celowo, zechcą Dyрекcje i Rady Pedagogiczne kierować się, obok powyżej podanemi okolicznościami, także i tym ważnym względem, by przyznane stypendjum istotnie było dla ucznia pomocą.

Stypendjum spełni swe zadanie, gdy ochroni ucznia przed utratą zdrowia, umożliwi mu utrzymanie się lub ubranie, słowem, gdy będzie nadane takiemu uczniowi, który bez tej pomocy nie mógłby ukończyć danej klasy mimo tego, że posiada osobiste zalety.

Ponieważ między kandydatami, przedstawionymi przez Dyрекcje zeszłego roku, było kilku kandydatów nieodpowiednich, tak, że później okazało się, że albo stan majątkowy kandydata nie był zupełnie zły, albo też jego zachowanie było niewłaściwe, Ministerstwo zaleca wielką oględność w przedkładaniu wniosków.

W końcu zauważa Ministerstwo, że na wybór kandydata nie powinna wpływać ta okoliczność, czy uczeń otrzymał stypendjum w roku ubiegłym, czy nie.

Warszawa, dnia 8 października 1921 r. (L. 67/II).

Za Ministra Wyznań Religijnych

i Oświecenia Publicznego:

Dyrektor Departamentu:

(—) w z. Z. Zagórowski.

234.

OKÓŁNIK

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

do Dyрекcyj wszystkich gimnazjów państwowych

w sprawie niewyczerpania etatu przez Dyрекcje.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego stwierdziło, że w niektórych wypadkach Dyрекcje, układając plan zajęć, nie zatrudniły w pewnej liczbie godzin niektórych nauczycieli etatowych szkoły,

powierając jednocześnie nauczanie w wymiarze nadliczbowym innym nauczycielom.

Ponieważ postępowanie takie ze względów budżetowych jest niewskazane, przeto Ministerstwo przypomina, że ustawa z dnia 13 lipca 1920 r. o uposażeniu nauczycieli określa w artykule 8 wymiar zajęć dla nauczycieli etatowych na 24, 20 i 18 godzin tygodniowo, zależnie od grupy przedmiotów, a w artykule 11 dla dyrektorów na 8 godzin tygodniowo.

Stosunek wymiaru zajęć nauczycielskich dyrektorów do kierownictwa oddziałami równorzędnymi wyjaśnia ustęp *b* na str. 3 Okólnika z dnia 27 maja 1921 r. L. 39/II. Wymiar pracy lekarzy i dentystów szkolnych określa tutejszy Okólnik z dnia 3 marca 1921 r. L. 1911/II.

Ministerstwo poleca zatem Dyrekcjom, aby sprawdziły, czy wszyscy pracownicy etatowi szkoły są zajęci w odpowiednim wymiarze i zarządziła zaraz, jeżeli nie wszyscy są w pełnym wymiarze zatrudnieni, odpowiednie przesunięcia w rozdziale czynności.

W razie niemożliwości zajęcia kogoś w pełnym wymiarze, należy o tem donieść Kuratorjum, a gdzie ono nie istnieje, Ministerstwu, które wyda następnie odpowiednie zarządzenia.

Warszawa, dnia 8 października 1921 r. (L. 72/II).

Za Ministra Wyznań Religijnych

i Oświecenia Publicznego:

Dyrektor Departamentu:

(—) w z. Z. Zagórowski.

235.

OKÓLNİK

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

do Kuratorów Okręgów Szkolnych: Krakowskiego, Lwowskiego, Łódzkiego, Pomorskiego i Poznańskiego, Komisji Szkolnej Księstwa Cieszyńskiego i Inspektorów Szkolnych w Województwie Białostockiem, Kieleckiem, Lubelskiem, Warszawskiem i m. st. Warszawie

w sprawie artykułu 17 Dekretu o odpowiedzialności dyscyplinarnej nauczycieli publicznych szkół powszechnych.

Z powodu wątpliwości, powstałych przy stosowaniu art. 17 Dekretu o odpowiedzialności dyscyplinarnej stałych nauczycieli publicznych szkół powszechnych i o postępowaniu dyscyplinarnem (Dz. P. P. P. № 14 ex 1919 poz. 187), zatwierdzonego ustawą z dnia 21 lipca 1919 r. (Dz. P. P. P. № 63 ex 1919 poz. 374) Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego na podstawie opinii Wyższego Urzędu Dyscyplinarnego przy Ministerstwie Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego dla spraw stałych nauczycieli publicznych szkół powszechnych z dnia 23 kwietnia 1921 r. postanawia, iż w razie braku adresu oskarżonego Urząd Dyscyplinarny tak pierwszej, jak i drugiej instancji winien

ustalić trzymiesięczny termin rozprawy i ogłosić go drogą jednokrotnej publikacji w Monitorze Polskim z zaznaczeniem, że o ile oskarżony nie stawi się na rozprawę w oznaczonym terminie, będzie wydany wyrok zaoczny.

O tem należy zawiadomić Przewodniczących Urzędów Dyscyplinarnych przy Radach Szkolnych Powiatowych.

Warszawa, dnia 18 października 1921 r. (L. 13204/I).

Za Ministra Wyznań Religijnych

i Oświecenia Publicznego:

Dyrektor Departamentu:

(—) w z. M. Reiter.

236.

OKÓLNIK

**Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
do Dyrekcyj wszystkich państwowych szkół średnich na terenie
b. zaboru rosyjskiego**

**w sprawie jednorazowego nadzwyczajnego zasiłku na zakupy
zimowe.**

Wskutek pisma Ministerstwa Skarbu z dnia 12 października 1921 r. L. 18528/D. B., Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zawiadamia, że Rada Ministrów na posiedzeniu w dniu 10 października 1921 r. uchwaliła wypłacić wszystkim cywilnym funkcjonariuszom państwowym jednorazowy nadzwyczajny zasiłek, a to celem przyśpieszenia tymże funkcjonariuszom z pomocą przy czynieniu niezbędnych zakupów przed zbliżającą się zimą.

Dla personelu państwowych szkół średnich, pobierającego uposażenie na podstawie ustaw z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. Ust. Rzp. P. № 65, poz. 429 i 433) wynosi przyznany zasiłek następujące kwoty, a mianowicie dla:

a) personelu nauczycielskiego i urzędniczego:

dla samotnych	12.000 mk.
„ posiadających małą rodzinę	17.000 „
„ „ średnią „	22.000 „
„ „ dużą „	27.000 „

b) funkcjonariuszów niższych:

dla samotnych	8.000 mk.
„ posiadających małą rodzinę	13.000 „
„ „ średnią „	18.000 „
„ „ dużą „	20.000 „

Uprawnionymi do otrzymania tego zasiłku są wszyscy wyżej wymienieni funkcjonariusze państwowi, *pozostający na służbie państwowej co najmniej od dnia 1 września 1921 r., których do dnia 1 października nie powiadomiono o rozwiązywaniu z nimi stosunku służbowego.* Personel

państwowych szkół średnich otrzymać winien jednorazowy nadzwyczajny zasiłek na zasadach powyższych co do terminu pozostawiania w służbie państwowej, względnie terminu powiadomienia o rozwiązaniu stosunku służbowego z zastosowaniem nadto ograniczeń i wskazówek, zawartych w tutejszym Okólniku z dnia 11 lipca 1921 r. L. 50/II.

W związku z powyższem i wobec podniesionych przez Dyрекcję niektórych szkół średnich wątpliwości, Ministerstwo wyjaśnia, że jak to wynika z tutejszego Okólnika z dnia 11 lutego 1921 r. L. 50/II, *nauczyciele kontraktowi* nie mają prawa do jednorazowych zasiłków bezwrotnych, wypłaconych w lipcu, sierpniu, wrześniu i październiku 1921 r. oraz do zasiłku niniejszem określonego, ponieważ nauczyciele ci mianowani są z reguły na okres jednoroczny, a więc na okres z góry oznaczony, winni być zatem od otrzymania jednorazowych zasiłków bezwrotnych wyłączeni. Ministerstwo oznajmia jednak, że w kwestji przyznania jednorazowych zasiłków nauczycielom kontraktowym poczyniło odpowiednie starania u właściwych czynników rządowych i w razie pomyślnego załatwienia tej sprawy Dyrekcje otrzymują stąd bezzwłocznie stosowne wskazówki, przed nadejściem jednakowoż tych wskazówek nauczycielom kontraktowym jednorazowych zasiłków wypłacać nie należy. Jednorazowych zasiłków nie należy również wypłacać tym kontraktowym lekarzom, dentystom i sekretarzom, którzy, zajmując w innych urzędach posady etatowe lub nieetatowe, w gimnazjach zaś spełniają tylko dodatkowo, bez charakteru głównego zajęcia, poruczone im obowiązki. Nie mają również prawa do jednorazowych zasiłków ci z niższych funkcjonariuszów, którzy przyjęci zostali na określony okres czasu za wynagrodzeniem, umówionem z góry i nie określonym ustawą z dnia 13 lipca 1921 r.

Wydatek, spowodowany wypłatą niniejszem określonego nadzwyczajnego zasiłku, ksiągować należy na dodatki drożyzniane budżetu szkoły.

Ministerstwo poleca zarazem Dyrekcjom, aby po dokonanej wypłacie nadzwyczajnego zasiłku przesłały Ministerstwu osobnem sprawozdaniem wykaz wypłaconych z tego tytułu kwot, a to celem zestawienia ogólnego wydatku, przypadającego na szkolnictwo średnie.

Warszawa, dnia 15 października 1921 r. (L. 73/II).

Za Ministra Wyznań Religijnych

i Oświecenia Publicznego:

Dyrektor Departamentu:

(—) w z. *Z. Zagórowski*.

237.

RUCH SŁUŻBOWY

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozporządzeniem z dnia 25 października 1921 r. L. 7875—IV/21 mianował Prezesem Państwowej Komisji Egzaminacyjnej w Warszawie dla kandydatów na nauczycieli szkół średnich, *Stanisława Szobera*, profesora nadwy-

czajnego Uniwersytetu Warszawskiego. Członkami Komisji i organizatorami dla przedmiotów poszczególnych zostali równocześnie mianowani:
prof. dr. *Zygmunt Batowski* — dla rysunków z historją sztuk plastycznych,

prof. dr. *Baudoin de Courtenay* — dla jednego z języków słowiańskich wraz z historją literatury,

prof. dr. *Tytus Benni* — dla języka angielskiego wraz z historją literatury,

prof. dr. *Kazimierz Białaszewicz* — dla nauk biologicznych,

prof. dr. *Czesław Białobrzcki* — dla fizyki,

prof. dr. *Samuel Dickstein* — dla matematyki,

prof. dr. *Stanisław Gubrynowicz* — dla języka polskiego wraz z historją literatury,

prof. dr. *Marceli Handelsman* — dla historii powszechnej i Polski oraz historii starożytnej,

prof. dr. *Bolesław Hryniewiecki* — dla nauk biologicznych,

prof. dr. *Kazimierz Jabłczyński* — dla chemji i mineralogji,

prof. dr. *Konstanty Janicki* — dla nauk biologicznych,

prof. dr. *Stanisław Kętrzyński* — dla historii,

prof. dr. *Jan K. Kochanowski* — dla historii,

prof. dr. *Tadeusz Kotarbiński* — dla filozofji,

prof. dr. *Adam Antoni Kryński* — dla języka polskiego wraz z historją literatury,

prof. dr. *Wiktor Lampe* — dla chemji i mineralogji,

zast. prof. doc. dr. *Stanisław Lencewicz* — dla geografji i geologji,

prof. dr. *Zygmunt Łempicki* — dla języka niemieckiego wraz z historją literatury,

prof. dr. *Jan Łukasiewicz* — dla filozofji,

prof. dr. *Maurycy Mann* — dla języka francuskiego wraz z historją literatury,

prof. dr. *Stefan Mazurkiewicz* — dla matematyki,

prof. dr. *Stefan Pieńkowski* — dla fizyki,

prof. dr. *Gustaw Przychocki* — dla filologji klasycznej oraz historii starożytnej,

prof. dr. *Wacław Sierpiński* dla matematyki,

prof. dr. *Jan Lewiński* — dla geografji i geologji,

zast. prof. dr. *Stanisław Słoiński* — dla jednego z języków słowiańskich wraz z historją literatury,

prof. dr. *Władysław Smoleński* — dla historii,

prof. dr. *Stanisław Szober* — dla języka polskiego wraz z historją literatury,

prof. dr. *Stanisław Józef Thugutt* — dla chemji i mineralogji,

prof. dr. *Jan Tur* — dla nauk biologicznych,

prof. dr. *Józef Ujejski* — dla języka polskiego wraz z historją literatury,

prof. dr. *Władysław Witwicki* — dla filozofji oraz rysunków z historją sztuk plastycznych,

prof. *Zygmunt Woycicki* — dla nauk biologicznych,

Wykaz ruchu służbowego urzędników etatowych Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Mianowani zostali:

Radca Ministerjalny, *Jan Szarota*, wizytatorem od dnia 1 listopada 1921 roku.

Dr. *Tadeusz Waryński*, starszym referentem od dnia 1 października 1921 roku.

Pomocnik referenta, *Wojciech Przybyłowicz*, referentem od dnia 1 listopada 1921 r.

Jerzy Ciechanowski referentem od dnia 1 listopada 1921 r.

Sekretarz, *Janina Szymońska*, pomocnikiem referenta od dnia 1 listopada 1921 r.

Starszy kancelista, *Janina Zaleska*, sekretarzem od dnia 1 listopada 1921 r.

Kancelista, *Marja Bogacka*, starszym kancelistą od dnia 1 listopada 1921 r.

Wprowadzeni na etat:

Kazimiera Klimkówna kancelista od dnia 1 października 1921 r.

Zwolnieni:

Radca Ministerjalny *Michał Wojtów*, na własną prośbę z dniem 31 października 1921 r.

Referent, *Zygmunt Chwiałkowski*, na własną prośbę z dniem 31 lipca 1921 r.

Kancelista, *Irena Jankowska*, na własną prośbę z dniem 31 października 1921 r.

Zmiany:

Marja Wernikówna objęła stanowisko referenta od dnia 1 października 1921 r.

Mianowani na okres próbny:

Leon Dyl w charakterze pomocnika referenta od dnia 16 października 1921 r.

238.

KOMUNIKAT SEKRETARJATU GENERALNEGO.

W sprawie opłat za legitymacje urzędnicze.

W związku z Okólnikiem z d. 27 października 1920 r. L. 1575/20 S., Komunikatem Sekretarjatu Generalnego z dnia 10 czerwca 1921 roku (Dz. Urz. Min. W. R. i P. № 49, poz. 76), oraz Komunikatem Sekretarjatu Generalnego z dnia 16 lipca 1921 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. № 55, poz. 128), Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego podaje do wiadomości, że cena legitymacyj urzędniczych została podwyższona do 155 marek.

Warszawa, dnia 11 listopada 1921 r.

Sekretarz Generalny:

(—) *K. Dawidowski.*

239.

KOMUNIKAT WYDZIAŁU PRAWNEGO.*Konkurs na stypendjum imienia Joanny Neybauer.*

Na rok szkolny 1921/22 opróżnione jest jedno stypendjum imienia Joanny Neybauer dla ucznia gimnazjum rządowego lub szkoły prywatnej średniej.

Prawo do ubiegania się przysługuje niezamożnym uczniom, wykazującym celujące postępy w naukach i sprawującym się nienagannie, pochodzącym z rodziny Joanny Neybauer z domu Kazimirus; z braku kandydata z tej rodziny — z rodziny męża zapisodawczynie, Stefana Neybauera, a gdyby takiego nie było — dla ucznia niespokrewnionego z zapisodawczynią, wyznania chrześcijańskiego.

Podanie o stypendjum wraz z wypisami z metryk, wykazującymi stopień pokrewieństwa z zapisodawczynią lub jej mężem, oraz świadectwami władz szkolnych o należytem sprawowaniu się i celujących postępach w naukach i świadectwami ubóstwa, należy wnosić na ręce Prezesa Warszawskiego Towarzystwa Dobroczynności (ulica Krakowskie Przedmieście № 62) w terminie do dnia 1 stycznia 1922 r.

Ze względu na poczynione podczas wojny oszczędności, stypendjum to w roku szkolnym 1921/22 będzie wynosić wyjątkowo tysiąc siedemset dwadzieścia osiem marek, w następnych latach wypłacone będzie w wysokości, przepisanej Statutem fundacji.

Warszawa, dnia 14 listopada 1921 r. (L. K. 3810).

Naczelnik Wydziału:

(—) *St. Okęcki.*

240.

KOMUNIKAT DEPARTAMENTU SZKOLNICTWA POWSZECHNEGO.*Wyясnienie.*

Z powodu pojawienia się ogłoszeń prywatnych, że „Elementarz z książką rachunkową” W. Kłosińskiego jest zaaprobowany przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do użytku w szkołach powszechnych, Ministerstwo podaje do wiadomości, że pismem z dnia 30 października 1920 r. L. 19895/I zawiadomiło autora, iż tylko te szkoły, które bezpośrednio lub pośrednio przez Inspektorów Szkolnych zgłoszą się do Ministerstwa z umotywowanymi w tej sprawie wnioskami, będą mogły zaprowadzić ten podręcznik tytułem próby.

Wiadomość o dopuszczeniu tej książki do powszechnego użytku w szkołach powszechnych nie jest przeto zgodna z postanowieniem Ministerstwa.

Warszawa, dnia 3 listopada 1921 r. (L. 29872/I).

Dyrektor Departamentu:

(—) w z. *M. Reiter.*

Konto Pocztovej Kasy Oszczędności L. 30127.

Cena Mk. 20.

Adres Redakcji i Administracji, Warszawa, ul. Bagatela № 12 (II piętro). Skład główny dla detalicznej sprzedaży w Książnicy Polskiej T. N. S. W. w Warszawie, N.-Świat 59.

Redaktor Dziennika Urzędowego: *Dr. Karol Dawidowski.*

Wydrukowano w Drukarni „Współczesnej”, Szpitalna 10,
z polecenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.